

Centraal in Venray

Empirisch onderzoek naar coffeeshopbezoek,
illegale drugshandel en overlast

LokaleZaken
Jongepier Onderzoek en Advies

Mei 2019

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Tellingen: coffeeshopbezoek	3
3.	Een enquête onder coffeeshopbezoekers	6
3.1	Inleiding	6
3.2	Coffeeshopbezoek	6
3.3	Softdrugs kopen op de illegale markt	8
4.	Straatinformatie	10
4.1	Inleiding	10
4.2	Rapportcijfer	10
4.3	Overlast	10
4.4	Illegale drugshandel	13
4.5	De optelsom	14
5.	In antwoord op de onderzoeksvragen	16
6.	Slotbeschouwing	19
Bijlage 1	Verantwoording (20)	

1. Inleiding

De gemeente Venray heeft gevraagd om empirisch onderzoek in de zogenoemde Vergeten Driehoek in Venray Centrum, plus een aangrenzend deel van de wijk West-Zuid. Het onderzoek heeft betrekking op het gebied waar, van 15 juni 2018 tot en met 15 januari 2019, een samenscholingsverbod van kracht was.¹

De Vergeten Driehoek bleef buiten de stedelijke renovatie van andere delen van het centrum en telt de nodige voorzieningen die overlast kunnen veroorzaken, namelijk: twee coffeeshops, twee speelautomatenhallen, twee pizzeria's/shoarmazaken, zeven panden met een kamerverhuurconstructie en GGZ-instellingen.

Dit rapport is een empirisch onderzoek naar overlast, coffeeshopbezoek en illegale drugshandel. Het geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

1. Wat leren tellingen over het aantal coffeeshopbezoeken? Zie hoofdstuk 2.
2. Hoeveel (niet-)ingezetenen bezoeken de coffeeshops? Zie hoofdstuk 2.
3. Wat leert een enquête over coffeeshopbezoekers? Zie hoofdstuk 3.
4. Welke overlast ervaren burgers in het onderzoeksgebied? Zie paragraaf 4.2 en 4.4.
5. Welke illegale drugshandel nemen burgers en professionals waar in het onderzoeksgebied? Zie paragraaf 4.3.

Om deze vragen te beantwoorden hebben we verschillende onderzoekactiviteiten verricht, met in totaal ruim zevenhonderd respondenten:

- Tellingen van het coffeeshopbezoek.
- Een flitsenquête onder coffeeshopbezoekers, om vast te stellen in welk land ze wonen: 235 respondenten bij Halicarnas en 218 respondenten bij Switch.
- Een verdiepende enquête onder coffeeshopbezoekers: 90 respondenten bij Switch en 89 respondenten Halicarnas.
- Een straatenquête onder honderd burgers.
- Kwalitatieve dataverzameling: observaties, straatgesprekken met respondenten van enquêtes (inwoners en coffeeshopbezoekers) en groepsinterviews met negen bewoners, dertien gemeenteambtenaren en twee politiemensen.

Zie de bijlage voor een verantwoording van onze onderzoeksmethoden. Hoofdstuk 5 vat de beantwoording van de onderzoeksvragen samen. We sluiten, in hoofdstuk 6, af met enkele slotbeschouwingen.

We zijn alle respondenten en de coffeeshops erkentelijk voor hun ruimhartige medewerking aan dit onderzoek.

¹ Het onderzoeksgebied is ruimer dan de Vergeten Driehoek, want het betreft het gebied waar op 15 juni 2018 een samenscholingsverbod werd ingevoerd tot en met 15 januari 2019. Naast de Vergeten Driehoek (Henseniusstraat-Leeuwstraat-Langstraat-Paterslaan) gaat het om het Gouden Leeuwplein en een deel van de wijk West-Zuid (Pastoor Wijnhovenpark, Sint Antoniusstraat, Mgr. Verrietstraat en Kruisstraat).

2. Tellingen: coffeeshopbezoek

Wij hebben in januari 2019 - van zaterdag 19 januari tot en met vrijdag 25 januari - tellingen verricht bij de twee coffeeshops in Venray: Switch en Halicarnas. Dagelijks telden we, verspreid over de dag, tijdens elk openingsuur een kwartier. We gaan er vanuit dat de tellingen representatief zijn voor de openingstijd van de coffeeshop gedurende die gehele dag. Het is onmogelijk om te claimen dat een tel-week representatief is voor het hele jaar, onder meer vanwege mogelijke seizoens-effecten. Respondenten wijzen bijvoorbeeld op de mogelijkheid dat er in januari minder arbeidsmigranten c.q. seizoens-arbeiders in Venray en omgeving zijn dan in andere maanden, hetgeen leidt tot minder coffeeshop-klandizie.² De representativiteit van het veldwerk werd bovendien aangetast door sneeuwval op dinsdag 22 januari 2019. In de dagen erna bleef de sneeuw liggen, al waren wegen sneeuwvrij gemaakt. We weten niet hoe groot dit effect was. De tellingen zijn een indicatie van het aantal bezoeken.

De resultaten van de tellingen staan in de onderstaande twee tabellen. Bij Halicarnas telden we op dinsdag duidelijk minder bezoekers dan op de andere doordeweekse dagen. Bij Switch niet.

Tabel 2.1: Resultaten van tellingen bij coffeeshop Halicarnas

Tijd	Zaterdag 19-01-19	Zondag 20-01-19	Maandag 21-01-19	Dinsdag 22-01-19	Woe 23-01-19	Don 24-01-19	Vrijdag 25-01-19
09.00-09.15	12	7	10	11	8	19	7
10.00-10.15	6	8	6	6	12	9	7
11.00-11.15	12	7	10	6	11	12	10
12.00-12.15	13	12	-	-	-	-	-
13.00-13.15	15	10	-	-	-	-	-
14.00-14.15	19	20	23	21	25	17	38
15.00-15.15	26	8	12	8	12	16	24
16.00-16.15	25	25	18	8	23	25	22
17.00-17.15	21	19	23	13	23	24	31
18.00-18.15	25	25	35	25	32	29	20
19.00-19.15	17	27	18	15	22	28	17
20.00-20.15	17	15	15	22	19	22	26
21.00-21.15	22	8	-	-	-	-	18
Subtotalen	230	191	170	135	187	201	220
Totaal aantal getelde bezoeken: 1.334. Schatting bezoeken in veldwerk-week: 1.334 x 4 = 5.336							

² Mogelijk ligt het aantal bezoeken in de zomervakantie wat lager dan in de onderzochte week, zo stelt een respondent.

Tabel 2.2: Resultaten van tellingen bij coffeeshop Switch

Tijd	Zaterdag 19-01-19	Zondag 20-01-19	Maandag 21-01-19	Dinsdag 22-01-19	Woe 23-01-19	Don 24-01-19	Vrijdag 25-01-19
09.30-09.45	4	0	7	2	5	3	7
10.30-10.45	15	10	2	12	10	4	4
11.30-11.45	23	7	12	7	9	8	12
12.30-12.45	12	9	-	-	-	-	-
13.30-13.45	21	14	-	-	-	-	-
14.30-14.45	16	12	18	22	26	25	32
15.30-15.45	15	24	11	14	10	15	21
16.30-16.45	36	25	22	16	26	12	29
17.30-17.45	17	25	29	18	15	21	27
18.30-18.45	16	15	22	19	19	18	37
19.30-19.45	15	8	19	27	29	23	29
20.30-20.45	14	20	16	13	16	17	13
21.30-21.45	9	6	-	-	-	-	18
Totaal	213	175	158	150	165	146	229
Totaal aantal getelde bezoeken: 1.236. Schatting bezoeken in veldwerk-week: 1.236 x 4 = 4.944							

De tellingen leveren de volgende indicaties op omtrent het aantal coffeeshopbezoeken:

- Halicarnas: 5.336 bezoeken per week
= 277.472 per jaar
- Switch: 4.944 bezoeken per week
= 257.088 per jaar
- Halicarnas & Switch 10.280 bezoeken per week
= 534.560 per jaar

We hebben - ad random en verspreid over de zeven dagen en openingstijden - aan coffeeshopbezoekers gevraagd in welk land ze wonen. Op die manier kunnen we een onderscheid maken tussen coffeeshopbezoeken door ingezetenen en door niet-ingezetenen. In een 'flits-enquête' stelden we steeds één vraag aan een bezoeker: In welk land woont u? Dit leverde de onderstaande resultaten op:

Tabel 2.3: Het land waar de respondenten van de flitsenquête onder coffeeshopbezoekers wonen

	Nederland	Duitsland	Overig	Totaal
Halicarnas	176 (75%)	49 (21%)	10 (4%) ³	235
Switch	166 (76%)	41 (19%)	11 (5%) ⁴	218

Als we de bovenstaande uitkomsten uit de enquête onder coffeeshopbezoekers combineren met de tellingen, kunnen we een indicatie geven in welk land de personen wonen die de coffeeshops in Venray bezoeken. Zie tabel 2.4.

³ Twee respondenten wonen in Bulgarije, vier in Polen, één in Hongarije, twee in Spanje en één in Frankrijk.

⁴ Zes respondenten wonen in Polen, één in Bulgarije, twee in Spanje en twee in de Verenigde Staten.

Tabel 2.4: Indicatie van het aantal jaarlijkse coffeeshopbezoeken in Venray door inwoners van Nederland, Duitsland en overige landen.

	Halicarnas	Switch	Totaal
<i>Inwoners Nederland</i>	208.104	195.387	403.491
Inwoners Duitsland	58.269	48.847	107.116
Overig	11.099	12.854	23.953
Totaal	277.472	257.088	534.560

3. Een enquête onder coffeeshopbezoekers

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten van een enquête onder bezoekers van de twee coffeeshops in Venray. Er hebben in totaal 179 respondenten meegewerkt aan het enquête-onderzoek onder coffeeshopbezoekers. In coffeeshop Switch zijn 90 personen bevraagd en in coffeeshop Halicarnas 89.

Van de ondervraagde bezoekers was 82 procent man. De grootste categorie respondenten is tussen de 18 en 25 jaar oud (39 procent). 33 procent is 26 tot en met 35 jaar oud, 17 procent is 36 tot en met 45 jaar oud, acht procent is 46 tot en met 55 jaar en drie procent is ouder dan 56 jaar.

74 procent van de respondenten woont in Nederland. Van de overige respondenten woont de grootste categorie in Duitsland, namelijk 19 procent. Zie (verder) de onderstaande tabel.

Tabel 3.1: Land waar de respondenten wonen

	Switch (n=90)	Halicarnas (n=89)	Totaal (n=179)
Nederland	76%	72%	74%
Duitsland	16%	22%	19%
Polen	3%	1%	2%
Marokko	0	2%	1%
Verenigde Staten	2%	0	1%
Ander land	3%	3%	3%

3.2 Coffeeshopbezoek

We vroegen de respondenten hoe ze naar de coffeeshop zijn gekomen. 45 procent komt met de auto. De onderstaande tabel geeft een overzicht per coffeeshop en in totaal. De coffeeshopbezoekers die in het buitenland wonen, komen wat vaker met de auto, namelijk 53 procent.

Tabel 3.2: Hoe ben je naar de coffeeshop gekomen?

	Switch (n=90)	Halicarnas (n=89)	Totaal (n=179)	Respondenten die in het buitenland wonen (n=47)
Auto	43%	47%	45%	53%
Lopend	21%	30%	26%	17% ⁵
Fiets	21%	11%	16%	3%
Brommer/scooter	2%	2%	2%	4%
Openbaar vervoer	10%	7%	8%	23%
Taxi	1%	0	1%	2%
Geen antwoord	1%	2%	2%	0

De respondenten hebben aangegeven wat voor hen de belangrijkste redenen zijn om softdrugs in een coffeeshop in Venray te kopen. De kwaliteit van de softdrugs is voor 63 procent van de

⁵ Bij dit antwoord hebben we bij verschillende respondenten doorgevraagd. Ze wonen in het buitenland, maar komen bijvoorbeeld lopen vanaf een tijdelijk verblijf, zoals een hotel of een woning van familie of vrienden.

respondenten belangrijk. Hierna volgde de gezelligheid (39 procent), de goede bereikbaarheid (38 procent), de prijs (26 procent) en het legale/gedoogde aspect (20 procent).⁶

Tabel 3.3 geeft een overzicht van de genoemde redenen, uitgesplitst naar respondenten die wel of niet in Nederland wonen. Het legale/gedoogde aspect weegt voor buitenlandse respondenten (28 procent) wat zwaarder dan voor Nederlandse respondenten (17 procent).

Tabel 3.3: Redenen voor de aanschaf van softdrugs in coffeeshop (Respondenten konden maximaal drie redenen noemen).

	N (totaal)	%	N (woont in Nederland)	%	N (woont in het buitenland)	%
Kwaliteit softdrugs	112	63	79	60	33	70
Goede bereikbaarheid	68	38	48	36	20	43
Prijs	46	26	32	24	14	30
Het mag, het is gedoogd	35	20	22	17	13	28
Gezelligheid/sociale contacten	69	39	59	45	10	21
Anders	14	8	12	9	2	4

We hebben de respondenten ook gevraagd hoeveel dagen per maand (30 dagen) ze in het afgelopen jaar gemiddeld softdrugs kochten in één of beide coffeeshops in Venray. Het betrof gemiddeld 10 dagen per maand. Daarbij gaven ze gemiddeld 22,18 euro per dag uit aan softdrugs.

De onderstaande tabel laat de verschillen zien tussen de coffeeshops en tussen personen die in Nederland of in het buitenland wonen. Zoals valt te verwachten, bezoeken respondenten die in het buitenland woonachtig zijn de coffeeshops minder vaak, maar geven ze gemiddeld meer geld uit.

Tabel 3.4: Twee vragen over het coffeeshopbezoek per maand (30 dagen)

	Hoeveel dagen per maand (30 dagen) kocht je in het afgelopen jaar gemiddeld softdrugs in één of meerdere coffeeshop(s) in Venray?	Hoeveel euro's gaf je op één zo'n dag gemiddeld uit aan softdrugs in één of meerdere coffeeshop(s) in Venray?
Respondenten in Halicarnas (n=89)	9,5 dagen	€ 22,98
Respondenten in Switch (n=90)	10,8 dagen*	€ 21,36**
Respondenten die in Nederland wonen (n=132)	11,2 dagen	€ 18,89*
Respondenten die in het buitenland wonen (n=47)	7,2 dagen*	€ 31,54*

Noten (*) Eén persoon heeft deze vraag niet beantwoord. (**) Twee personen hebben deze vraag niet beantwoord.

Er is ook gevraagd naar coffeeshopbezoeken buiten de gemeente Venray. Vier procent van alle respondenten bezoekt bijna dagelijks een coffeeshop in een andere gemeente, twaalf procent doet dit enkele keren per week, achttien procent enkele keren per maand en 28 procent enkele keren per jaar. De grootste categorie, 37 procent, bezoekt nooit een coffeeshop buiten Venray.

⁶ Respondenten konden maximaal drie redenen noemen.

Zie de onderstaande tabel voor de scores voor respondenten die in Nederland of in het buitenland wonen.

Tabel 3.5: Hoe vaak bezocht je in het afgelopen jaar een coffeeshop in een andere Nederlandse gemeente, dus buiten Venray?

Respondenten die in Nederland wonen (n = 132)	6% bijna dagelijks 13% enkele keren per week 17% enkele keren per maand 27% enkele keren per jaar 38% nooit
Respondenten die in het buitenland wonen (n = 47)	0% bijna dagelijks 9% enkele keren per week 21% enkele keren per maand 32% enkele keren per jaar 36% nooit 2% geen antwoord

3.3 Softdrugs kopen op de illegale markt

We vroegen de respondenten hoe vaak aan hen, in de directe omgeving van de coffeeshops in Venray, drugs wordt aangeboden. Geen van de respondenten wordt zeer vaak aangesproken door drugsdealers. Bij vier procent gebeurt dit vaak, bij acht procent soms, bij vijftien procent zelden. 64 procent van de respondenten overkomt dit nooit. Acht procent weet niet of drugsdealers hen drugs aanbieden rondom de coffeeshops. Dit lijkt een vreemd antwoord, maar het gaat om respondenten die bijvoorbeeld door houding en blik voorkomen dat ze worden aangesproken door mogelijke dealers.

De onderstaande tabel presenteert de antwoorden voor bezoekers van beide coffeeshops en uitgesplitst naar respondenten die in Nederland of het buitenland wonen.

Tabel 3.6 Hoe vaak wordt aan jou, in de directe omgeving van de coffeeshops in Venray, drugs aangeboden?

Respondenten in Switch en Halicarnas (n = 179)	0% zeer vaak 4% vaak 8% soms 15% zelden 64% nooit 8% weet niet
Respondenten die in Nederland wonen (n = 132)	0% zeer vaak 3% vaak 7% soms 14% zelden 72% nooit 5% weet niet
Respondenten die in het buitenland wonen (n = 47)	0% zeer vaak 6% vaak 13% soms 19% zelden 43% nooit 19% weet niet

Van alle 179 ondervraagde respondenten, kochten 37 (21 procent) wel eens softdrugs op de illegale markt. De meeste ondervraagde illegale kopers doen dit laagfrequent: enkele keren per maand of per jaar. In de onderstaande tabel zijn de antwoorden opgesplitst naar respondenten die binnen of buiten Nederland wonen. Illegale softdrugs-kopers die in het buitenland wonen, kopen meer frequent op de illegale markt; het gaat echter wel om een zeer weinig respondenten.⁷ Zie de tabel voor de precieze scores.

Tabel 3.7 Kocht je wel eens softdrugs op de illegale markt, en zo ja, hoe vaak en waar?

	Kocht je wel eens softdrugs op de illegale markt	Vraag aan illegale kopers: hoe vaak koop je softdrugs op de illegale markt	Vraag aan illegale kopers: waar kocht je softdrugs op de illegale markt? (**)
Respondenten die in Nederland wonen	17% ja = 22 illegale kopers (*)	22 respondenten bijna dagelijks: 1 respondent enkele keren per week: 2 enkele keren per maand: 10 enkele keren per jaar: 9	22 respondenten In Nederland: 21 respondenten In het buitenland: 2
Respondenten die in het buitenland wonen	32% ja = 15 illegale kopers	15 respondenten bijna dagelijks: 2 respondenten enkele keren per week: 5 enkele keren per maand: 5 enkele keren per jaar: 3	15 respondenten In Nederland: 5 respondenten In het buitenland: 10

Noot. (*) 1,5% heeft geen antwoord gegeven op deze vraag. (**) twee antwoorden mogelijk

Respondenten geven verschillende redenen om (ook) op de illegale markt softdrugs te kopen. De meest genoemde redenen zijn: de prijs (54 procent), de beschikbaarheid (41 procent), het is makkelijk (32 procent) en buiten de openingstijden van de coffeeshop (32 procent).

Zie tabel 3.8 voor een overzicht, inclusief de verschillen tussen respondenten woonachtig in Nederland of in het buitenland. Respondenten uit het buitenland vinden vooral dat de illegale markt gemakkelijker is als de softdrugs wordt bezorgd. In Nederland woonachtige respondenten wijken eerder uit naar de illegale markt als de coffeeshops zijn gesloten. Eén respondent gaf een bijzonder antwoord. Hij koopt softdrugs (ook) op de illegale markt omdat deze biologisch is.

Tabel 3.8: Redenen voor aanschaf softdrugs op de illegale markt

	N (totaal)	%	N (woont in Nederland)	%	N (woont in buitenland)	%
Prijs	20	54	12	55	8	53
Beschikbaarheid	15	41	9	41	6	40
Kwaliteit	13	32	7	32	6	40
Makkelijk: het wordt bezorgd	9	14	3	14	6	40
Hoeveelheid: je kunt meer kopen	6	14	3	14	3	20
Buiten openingstijden coffeeshop	10	32	7	32	3	20
Anders	1	3	1	5	0	0

⁷ We hebben geen onderzoek gedaan op de illegale markt. Dat is uiteraard wel nodig om inzicht te krijgen in het koopgedrag op de illegale markt.

4. Straatinformatie

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk presenteert informatie over de gang van zaken op straat in het onderzoeksgebied. We hebben daartoe vijftien professionals en negen bewoners gesproken in groepsinterviews, we namen enquêtevragen af van burgers en we observeerden. Ook voerden we op straat gesprekken, los van de standaardvragen, met enquêterespondenten die daartoe de tijd namen.

Voor de stratenquête hebben we in totaal honderd respondenten bevraagd. Hierdoor is het aantal respondenten dat een antwoordoptie kiest hetzelfde als het percentage. Dat leest makkelijk en we gebruiken absolute aantallen en percentages door elkaar heen. 56 procent van de respondenten was man en de gemiddelde leeftijd is vijftig jaar. Zie verder bijlage 1 voor respondentgegevens.

4.2 Rapportcijfer

We hebben de respondenten gevraagd welk rapportcijfer ze het woon- en leefklimaat geven. Het gemiddelde is een 6,9. Veertien respondenten gaven een onvoldoende, dat wil zeggen een vijf of lager. 29 respondenten deelden een zeven uit en 23 een acht.

Tabel 4.1: Rapportcijfer voor woon- en leefklimaat (n=100)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	NR
0	0	2	2	10	22	29	23	7	4	1

Noot: NR = non-respons

4.3 Overlast

Respondenten hebben aangegeven in welke mate zij overlast ondervonden in de afgelopen zes maanden. 46 procent geeft aan zelden of nooit overlast te hebben ervaren, waaronder 38 respondenten die kozen voor de optie 'nooit'. 37 procent heeft (zeer) vaak overlast.

Tabel 4.2: Overlast in de afgelopen zes maanden (n=100)

Zeer vaak	Vaak	Soms	Zelden	Nooit	Weet niet	Totaal
9%	28%	17%	8%	38%	0	100

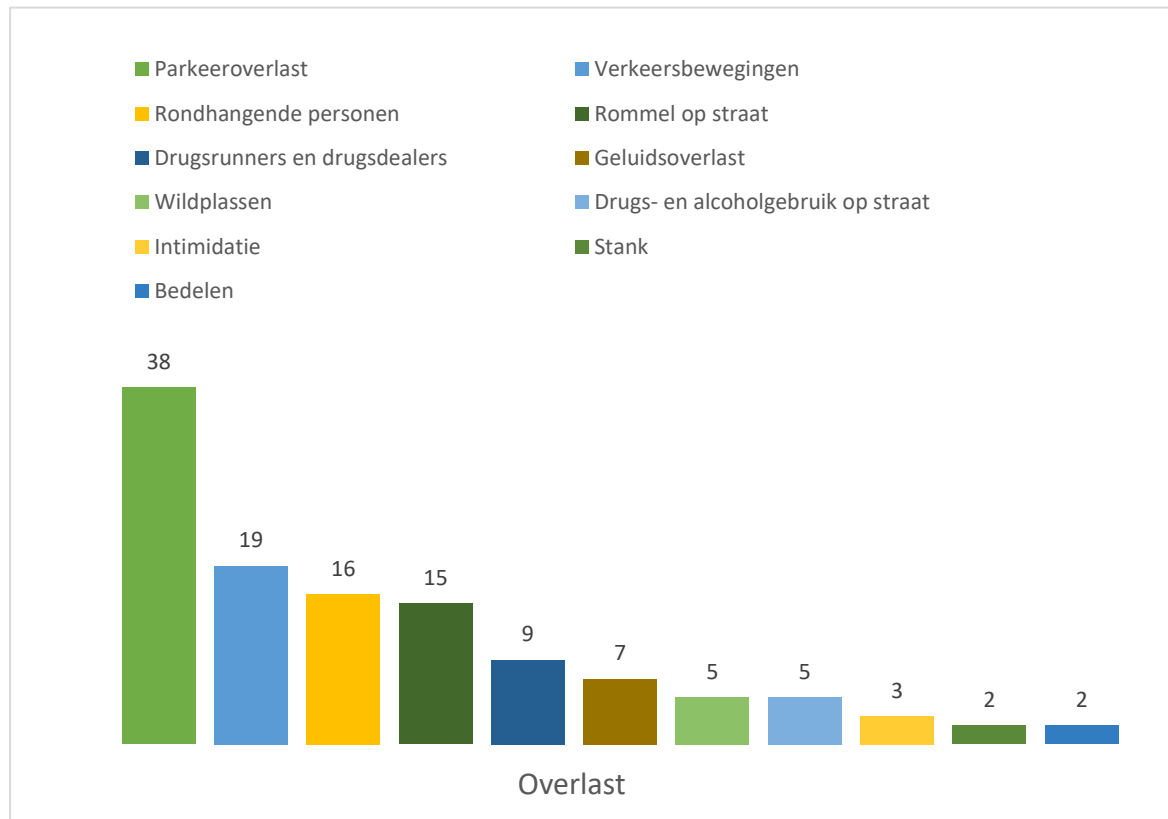
De helft van de respondenten vindt dat de overlast in het afgelopen jaar gelijk is gebleven; 27 respondenten zien een toename en elf een afname.

Tabel 4.3: Is de overlast in het afgelopen jaar toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven? (n=100)

Zeer toegenomen	Toegenomen	Gelijk gebleven	Afgenomen	Zeer afgenomen	Weet niet	Totaal
1%	26%	51%	9%	2%	11%	100

In een open vraag hebben we aan 62 respondenten die overlast rapporteren gevraagd waarvan ze overlast hebben. We hebben de antwoorden opgeschreven en geclusterd. De resultaten staan in de onderstaande tabel.

Tabel 4.4: Gerapporteerde vormen van overlast (n=100)

We geven een toelichting op vormen van overlast die vaker dan vijf keer zijn genoemd.

Voor zover respondenten overlast ervaren, gaat het voornamelijk om verkeersproblemen. Van de honderd respondenten wijzen er 38 op parkeeroverlast: vanwege fout parkeren en/of vanwege het gebrek aan parkeerplaatsen. Negentien respondenten hebben overlast van verkeersbewegingen, zoals hard of gevaarlijk rijgedrag, auto's die rondjes rijden en stilstaande (en weer optrekkende) auto's die de weg blokkeren. Er komt – via de straatenquête en door de groepsinterviews - een gebied in beeld als *hotspot* met verkeersoverlast. In deze *hotspot* meldt vrijwel elke respondent verkeersoverlast. Het betreft: de kleine driehoek met blauwe parkeerzone (vanaf de hoek Paterslaan en Kruisstraat, de Henseniusstraat richting de Gouden Leeuw en de Langstraat) en de Kruisstraat. Ook wordt gewezen op de Paterstraat, net buiten het enquêtegebied. Respondenten benoemen de volgende verkeersproblemen:

- Een gebrek aan parkeerplaatsen in de blauwe zone, waardoor bewoners niet in de directe omgeving van hun woning kunnen parkeren. Dit gebeurt bij piekdruk in de coffeeshops; qua dagen op vrijdag en zaterdag, en qua tijd ongeveer tussen 16.00 en 20.00 uur.
- Vanaf 15.00 uur wordt tactisch geparkeerd met een blauwe kaart; bewoners en (coffeeshop)bezoekers kunnen dan lange tijd gratis parkeren, omdat ze twee uur in de zone

mogen parkeren en er van 17.00 tot 09.00 uur vrij kan worden geparkeerd. Er zijn dan weinig parkeerplaatsen voor kort parkeerders in de directe omgeving van de coffeeshops.

- Auto's staan stil in de straat, omdat wordt gewacht op personen die bij een coffeeshop of horecazaak naar binnen gaan.
- Auto's die rondjes rijden, omdat ze iemand hebben afgezet in een coffeeshop; ze zien geen parkeerplaats dichtbij de coffeeshops en ze mogen niet stilstaan.
- Personen die te lang parkeren, dus langer dan twee uur. Het toezicht is afgenomen. De politie houdt geen parkeertoezicht en er is bij de gemeente beperkte BOA-capaciteit beschikbaar (2,8 fte). Gemeentelijk parkeertoezicht in een blauwe zone krijgt minder prioriteit dan bij een regime van 'betaald parkeren'. Alleen in dat laatste geval komen parkeerboetes ten gunste van de gemeentebegroting.
- Personen die (korte tijd) fout parkeren. Er wordt onder andere geparkeerd voor inritten en op een invalideplaats.
- Er worden auto's fout geparkeerd op de private parkeerplaats van een supermarkt in de Henseniusstraat. Dit heeft geleid tot conflicten, inclusief bedreiging en geweldgebruik.
- In het gebied net buiten de blauwe parkeerzone kan onbeperkt gratis worden geparkeerd. Hiervan wordt onder meer gebruikgemaakt door mensen die in het centrum werken. De consequentie hiervan is dat bewoners - onder meer in de Kruisstraat - vaak niet in de directe omgeving van hun woning kunnen parkeren. Toen hier betaald moest worden om te parkeren, konden bewoners een vergunning kopen en was er vrijwel altijd een parkeerplaats beschikbaar bij hun woning.
- Respondenten wijzen op hinderlijk rijgedrag van scooters en, in wat mindere mate, van auto's. Er wordt specifiek gewezen op personen die op en neer rijden en korte tijd een horecazaak in de Henseniusstraat bezoeken.
- Een toezichthouder, ingehuurd door de coffeeshops, regelt het verkeer in de omgeving van deze shops. Dit heeft volgens respondenten een gunstig effect, al neemt het de verkeersoverlast niet weg, onder meer omdat het gebrek aan parkeerruimte blijft bestaan.

Zestien respondenten melden overlast van rondhangende personen. Zes respondenten wijzen specifiek op rondhangende jongeren (in het tunneltje bij het Gouden Leeuwpad, Henseniusstraat-Paterslaan en Henseniusplein) en twee respondenten hebben last van personen die zich ophouden in portieken (Henseniusstraat e.o.). Het gaat verder om losse signalen, zoals een respondent die vaak overlast heeft van rondhangende GGZ-cliënten.

Vijftien respondenten hebben last van rommel op straat. Er wordt drie keer gewezen op hondenpoep en één keer op "plastic zakjes en peuken van bezoekers van de coffeeshops". De coffeeshops laten overigens het zwerfafval rondom de coffeeshops opruimen. Respondenten zien dat er daardoor, in die omgeving, nog maar weinig rommel op straat rondslingert.

Negen respondenten hebben last van drugsridders. Zie paragraaf 4.4.

Zeven respondenten ervaren geluidsoverlast. Er wordt gewezen op rumoer, hard schreeuwen en harde muziek uit auto's. Enkele respondenten benadrukken dat dit met name gebeurt in de avonden en in het weekend.

Drugs- en alcoholgebruik op straat wordt genoemd door vijf respondenten. Er wordt vooral gewezen op "bankjes in het centrum", met onder meer "hangouderen" die aangeschoten of dronken zijn. Er wordt ook gewezen op personen die "onder invloed zijn van drugs".

Vijf personen hebben last van wildplassers die urineren in de openbare ruimte. Dit gebeurt onder andere tegen woningen en in portieken.

4.4 Illegale drugshandel

We hebben respondenten gevraagd hoe vaak ze, in de afgelopen zes maanden, in het onderzoeksgebied illegale drugshandel hebben gezien (of gedragingen die daar op wijzen). 26 procent ziet dit (zeer) vaak, vijftien procent soms en ruim de helft (55 procent) zelden of nooit.

Bij drugshandel gaat het voornamelijk om mobiele drugshandel. 44 respondenten wijzen op drugshandel op straat, door voetgangers, scooters of fietsers. 21 respondenten wijzen op drugshandel vanuit een auto. Slechts één respondent neemt drugshandel waar vanuit een woning.

De helft van de respondenten (54 procent) denkt dat de drugshandel in het afgelopen jaar gelijk is gebleven. Twintig procent ziet een toename en zes procent een afname.

Tabel 4.5: Waargenomen illegale drugshandel of gedragingen die daar op wijzen (n=100)

Zeer vaak	Vaak	Soms	Zelden	Nooit	Weet niet	Totaal
7%	19%	15%	9%	46%	4%	100

Tabel 4.6: Gerapporteerde vorm van illegale drugshandel

Drugshandel vanuit een woning	Drugshandel op straat – door voetgangers, scooters of fietser	Drugshandel vanuit een auto
1 respondent	44 respondenten	21 respondenten

Tabel 4.7: Is de illegale drugshandel in het afgelopen jaar toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven? (n=100)

Zeer toegenomen	Toegenomen	Gelijk gebleven	Afgenomen	Zeer afgenomen	Weet niet	NR	Totaal
0	20%	54%	5%	1%	19%	1%	100

Noot: NR = non-respons

Hoe groot is de illegale drugsmarkt in de vergeten driehoek? Op die vraag kunnen we strikt genomen geen antwoord geven, onder meer vanwege de afscherming van illegale drugshandel. We kunnen wel een voorzichtige indicatie geven over de activiteiten van drugsrunners en drugsdealers in het onderzoeksgebied. We hebben coffeeshopbezoekers gevraagd hoe vaak hen, in de directe omgeving van de coffeeshops, drugs wordt aangeboden door dealers. In de twee shops ondervraagden we 179 coffeeshopbezoekers. Vier procent krijgt vaak drugs aangeboden, acht procent soms, vijftien procent zelden en 64 procent nooit.

Tabel 4.8: Hoe vaak wordt aan jou, in de directe omgeving van de coffeeshops in Venray, drugs aangeboden door dealers?

Zeer vaak	Vaak	Soms	Zelden	Nooit	Weet niet	Totaal
0	7 (4%)	15 (8%)	27 (15%)	115 (64%)	15 (8%)	179

Let op: enquête onder coffeeshopbezoekers

Welke locaties komen in beeld in het onderzoeksgebied? Respondenten (straatenquête en groepsinterviews) wijzen met name op de volgende locaties:

- De parkeerplaats aan de Paterslaan.
- De directe omgeving van de coffeeshops, waaronder rondhangende drugsrunners in 'een kleine driehoek', namelijk een casino, restaurant Mixor Chicken en coffeeshop Switch (dus: de hoek Henseniusstraat – Langstraat).
- De Gouden Leeuw, onder meer verholde locaties, zoals portieken en garages.
- Een parkeerterrein aan het begin van het Pastoor Wijnhovenpark.

Professionele respondenten benadrukken dat de drugshandel een sterk mobiel karakter heeft. Handelslocaties verplaatsen en runners nemen klanten mee naar een locatie voor de transactie. In het gebied worden ongeveer tien (jonge) runners gesignaleerd, die in wisselende samenstelling actief zijn, zowel binnen als buiten het onderzoeksgebied. Er komen ook enkele oudere dealers in beeld, waaronder een dealer die rondrijdt op een scooter. Het overgrote deel van de illegale straathandel in Venray heeft, volgens professionele respondenten, plaats buiten het onderzoeksgebied. Er is ruimte voor illegale straathandel, omdat er weinig prioriteit aan wordt toegekend door de politie. Er is weinig personeel om acties op te zetten om het bewijs voor drugshandel te leveren. Het OM vraagt om verklaringen van drugsklanten, maar dat is lastig vanwege de mobiliteit van de handelaren. Runners en straatdealers hebben vaak kleine hoeveelheden drugs bij zich; zogenoemde 'gebruikershoeveelheden' die in zich zelf geen bewijs zijn voor drugshandel.

4.5 De optelsom

In gesprekken met bewoners en professionals blijkt dat het in de Vergeten Driehoek, en in enkele belendende straten (zoals de Kruisstraat), niet louter gaat om 'overlast' of om 'illegale drugshandel'. Er bestaat namelijk (redelijk) grote irritatie over een optelsom van factoren, namelijk:

- a. Bij renovaties in het centrum van Venray werden deze straten vergeten.
- b. De renovaties waren onder meer gericht op het vergroten van de aantrekkingskracht van het winkelgebied. Mede om dit verder te versterken, werd het parkeerbeleid in 2016 aangepast. Er kwam een blauwe zone waarin, tot 17.00 uur, twee uur lang gratis kan worden geparkeerd. Bewoners vinden dit een onnodige maatregel, omdat er goedkoop geparkeerd kan worden in de Gouden Leeuw-parkeergarage. Bovendien heeft het ingevoerde parkeerbeleid ook weer nadelen voor bewoners, voornamelijk een gebrek aan parkeerruimte; ook vlakbij de woning, terwijl daar onder het 'oude' parkeerbeleid wel kon worden geparkeerd.
- c. Er zijn zeven panden met een kamerverhuurconstructie.
- d. Er zijn twee speelautomatenhallen ("casino's") en twee pizzeria's/shoarmazaken gevestigd.
- e. Er zijn twee coffeeshops gevestigd, waardoor er veel bezoekers - ook per auto - naar enkele nauwe straten komen. Bewoners denken dat het coffeeshopbezoek is toegenomen, maar daarover zijn geen cijfers beschikbaar.
- f. Er zijn leegstaande panden.

- g. Er is een instelling met dagbesteding voor GGZ-klanten en er zijn drie zorgwoningen, waaronder een pas geopende voorziening (San Damiano in de Kruisstraat) met te weinig eigen parkeerplaatsen voor medewerkers en bezoekers. De parkeerdruk neemt dus verder toe. Bewoners vragen zich af “hoe dit nou weer mogelijk is?”.
- h. Bewoners zien in het gebied “ongure personen” of personen die hen geen prettig gevoel geven. Dat heeft te maken met de onder c., d., e. en g. genoemde voorzieningen. Er wonen ook enkele “bekende criminelen” in het gebied.
- i. Een professional die in het gebied werkt, is ernstig bedreigd en geïntimideerd. Het staat niet vast dat de bedreiging komt uit de hoek van een persoon of personen die in het gebied woont/wonen of werkt/werken, maar dit kan ook zeker niet worden uitgesloten.

5. In antwoord op de onderzoeksvragen

Vraag 1 en 2

Wat leren tellingen over het aantal coffeeshopbezoeken? Hoeveel (niet-)ingezetenen bezoeken de coffeeshops?

De onderstaande tabel geeft een indicatie van het aantal jaarlijkse coffeeshopbezoeken in Venray door inwoners van Nederland, Duitsland en overige landen. De tabel vermeldt ook een indicatie van het jaarlijkse aantal coffeeshopbezoeken bij coffeeshop Halicarnas (277.472) en bij coffeeshop Switch (257.088). Deze schattingen zijn gebaseerd op veldwerk gedurende een volle week (zaterdag 19 januari 2019 tot en met vrijdag 25 januari 2019) met sneeuwval op de vierde dag (dinsdag 22 januari 2019). De uitkomsten van één tel-week kunnen niet representatief zijn, maar het 'voordeel' van de sneeuwval en van veldwerk in januari is dat het aannemelijk is dat we het jaarlijkse aantal coffeeshopbezoeken niet te hoog schatten. Het is interessant om de tellingen (en flitsenquête) te herhalen in mei, juni of september, dus kort voor of na de zomermaanden.

Tabel 5.1: Indicatie van het aantal jaarlijkse coffeeshopbezoeken in Venray door inwoners van Nederland, Duitsland en overige landen.

	Halicarnas	Switch	Totaal
Inwoners Nederland	208.104	195.387	403.491
Inwoners Duitsland	58.269	48.847	107.116
Overig	11.099	12.854	23.953
Totaal	277.472	257.088	534.560

Vraag 3

Wat leert een enquête over coffeeshopbezoekers?

Er hebben in totaal 179 respondenten meegewerkt aan het enquête-onderzoek onder coffeeshopbezoekers: 90 in Switch en 89 in Halicarnas. We vroegen respondenten hoe ze naar de coffeeshop zijn gekomen. 45 procent komt met de auto, een kwart lopend, zestien procent op de fiets en acht procent met het openbaar vervoer. Coffeeshopbezoekers die in het buitenland wonen, komen wat vaker met de auto, namelijk 53 procent.

De kwaliteit van de softdrugs is voor de grootste categorie respondenten (63 procent) een belangrijke reden om de coffeeshop te bezoeken. Het legale/gedoogde aspect weegt voor respondenten die in het buitenland wonen (28 procent) wat zwaarder bij coffeeshopbezoek, dan voor Nederlandse respondenten (17 procent).

Respondenten kochten per maand (30 dagen) gemiddeld tien dagen softdrugs in een coffeeshop in Venray. Daarbij gaven ze gemiddeld 22,18 euro per dag uit aan softdrugs. Zoals valt te verwachten, bezoeken respondenten die in het buitenland wonen de coffeeshops minder vaak, maar geven ze gemiddeld meer geld uit.

Vijf procent van de respondenten bezoekt bijna dagelijks een coffeeshop in een andere gemeente, twaalf procent doet dit enkele keren per week, achttien procent enkele keren per maand en 28 procent enkele keren per jaar. De grootste categorie, 37 procent, bezoekt nooit een coffeeshop buiten Venray.

Hoe vaak krijgen respondenten, in de directe omgeving van de coffeeshops in Venray, drugs

aangeboden? Geen enkele respondent antwoordt 'zeer vaak'. Bij vier procent gebeurt dit vaak, bij acht procent soms, bij vijftien procent zelden. 62 procent van de respondenten overkomt dit nooit. Acht procent weet niet of drugsdealers hen drugs aanbieden rondom de coffeeshops. Dit lijkt een vreemd antwoord, maar het gaat om respondenten die bijvoorbeeld door houding en blik voorkomen dat ze worden aangesproken door mogelijke dealers.

Van de 179 ondervraagde respondenten, kochten er 37 (21 procent) wel eens softdrugs op de illegale markt. De meeste ondervraagde illegale kopers doen dit laagfrequent: enkele keren per maand of per jaar. Respondenten geven verschillende redenen om (ook) op de illegale markt softdrugs te kopen. De meest genoemde redenen zijn: de prijs (54 procent), de beschikbaarheid (41 procent), het is makkelijk (32 procent) en buiten de openingstijden van de coffeeshop (32 procent). Respondenten uit het buitenland vinden vooral dat de illegale markt gemakkelijker is als de softdrugs wordt bezorgd. In Nederland woonachtige respondenten wijken eerder uit naar de illegale markt als de coffeeshops zijn gesloten.

Vraag 4

Welke overlast ervaren burgers in het onderzoeksgebied?

Aan honderd respondenten hebben we gevraagd in welke mate zij overlast ondervonden in de afgelopen zes maanden. 46 procent geeft aan zelden of nooit overlast te ervaren en 37 procent heeft (zeer) vaak overlast. In een open vraag hebben we aan 62 respondenten die overlast rapporteren, gevraagd waarvan ze overlast hebben. We hebben de antwoorden opgeschreven en geclusterd. Dit levert de volgende top-5 op, met op de eerste twee plaatsen een verkeersprobleem:

1. Parkeeroverlast (genoemd door 38 respondenten)
2. Verkeersbewegingen (genoemd door 19 respondenten)
3. Rondhangende personen (genoemd door 16 respondenten)
4. Rommel op straat (genoemd door 15 respondenten)
5. Drugsrunners en drugsdealers (genoemd door 9 respondenten)

Er komt een *hotspot* met verkeersoverlast in beeld, waar vrijwel elke respondent verkeersoverlast meldt. Het betreft: de kleine driehoek met blauwe parkeerzone (vanaf de hoek Paterslaan en Kruisstraat, de Henseniusstraat richting de Gouden Leeuw en de Langstraat) en de Kruisstraat.

In gesprekken met bewoners en professionals blijkt dat het in de Vergeten Driehoek, en in enkele belendende straten (zoals de Kruisstraat), niet louter gaat om 'overlast' (of om illegale drugshandel), omdat er (redelijk) grote irritatie bestaat over een optelsom van factoren. Zie paragraaf 4.5 voor een opsomming van die factoren.

Vraag 5

Welke illegale drugshandel nemen burgers en professionals waar in het onderzoeksgebied?

Van honderd respondenten ziet 26 procent (zeer) vaak illegale drugshandel; vijftien procent soms en ruim de helft (55 procent) zelden of nooit. Bij drugshandel gaat het voornamelijk om mobiele drugshandel. 44 respondenten zien drugshandel op straat, door voetgangers, scooters of fietsers. 21 respondenten wijzen op drugshandel vanuit een auto. Respondenten (stratenquête en groepsinterviews) wijzen met name op de volgende locaties:

- De parkeerplaats aan de Paterslaan

- De directe omgeving van de coffeeshops, waaronder rondhangende drugsrunners in 'een kleine driehoek', namelijk een casino, restaurant Mixor Chicken en coffeeshop Switch (dus: de hoek Henseniusstraat – Langstraat).
- De Gouden Leeuw, onder meer verholde locaties, zoals portieken en garages.
- Een parkeerterrein aan het begin van het Pastoor Wijnhovenpark.

De drugshandel is mobiel. Handelslocaties verplaatsen en runners nemen klanten mee naar een locatie voor de transactie. In het gebied worden ongeveer tien (jonge) runners gesignaleerd, die in wisselende samenstelling actief zijn, zowel binnen als buiten het onderzoeksgebied. Er komen ook enkele oudere dealers in beeld. Het overgrote deel van de illegale straathandel in Venray heeft, volgens professionele respondenten, plaats buiten het onderzoeksgebied. Er is ruimte voor illegale straathandel, omdat er weinig prioriteit aan wordt toegekend door de politie. Ook hebben runners en straatdealers vaak kleine hoeveelheden drugs bij zich; zogenoemde 'gebruikershoeveelheden' die in zich zelf geen bewijs zijn voor drugshandel.

6. Slotbeschouwing

Dit onderzoek is een inventarisatie ten behoeve van het maatschappelijke en politiek-bestuurlijke debat over de overlast en illegale drugshandel in het onderzoeksgebied, in het bijzonder (daarbinnen) de Vergeten Driehoek. Het past niet bij deze opzet dat we afsluiten met aanbevelingen. We formuleren wel drie overwegingen.

In de eerste plaats vinden we dat onze inventarisatie niet noodzakelijkerwijs leidt tot één bepaalde beleidsvariant. De stap van inventarisatie naar beleidsconsequenties is politiek-bestuurlijk.

In de tweede plaats valt op dat respondenten hameren op verkeersoverlast in de Paterslaan, Kruisstraat, Henseniussstraat en Paterstraat, onder meer vanwege een gebrek aan parkeerplaatsen omdat veel mensen (o.a. coffeeshopbezoekers, winkelpersoneel en winkelend publiek) gebruik maken van de mogelijkheid om kort of lang gratis te parkeren. Tegelijkertijd kan er goed en goedkoop worden geparkeerd in de ondergrondse Gouden Leeuw-parkeergarage. In deze garage zijn vaak – ook op drukke momenten in de genoemde straten – (vele) tientallen lege parkeerplaatsen. Als parkeren in deze garage net zo duur of goedkoper is dan in de genoemde straten, wordt het parkeerprobleem in deze straten dan opgelost? Op dit punt dient een afweging te worden gemaakt. We vinden het logisch dat bewoners in de directe omgeving van hun woning willen parkeren als dat nu vaak niet kan (vanwege het veranderde parkeerbeleid) en in het recente verleden wel. De coffeeshops gaan waarschijnlijk (gratis) uitrijkaarten verstrekken aan coffeeshopbezoekers. Het is de vraag of die bezoekers de moeite nemen om in de garage te parkeren, en op en neer te lopen naar een coffeeshop.

In de derde plaats worden er (wederom) veranderingen overwogen in het landelijke coffeeshopbeleid. Er wordt momenteel geëxperimenteerd met gereguleerde softdrugsproductie ten behoeve van coffeeshops. Dit gaat gepaard met politieke debatten en compromissen. Bij de experimenten ontstaan allerhande praktische vragen. Bijvoorbeeld hoe de hasj geproduceerd gaat worden, wat het THC-gehalte wordt en hoe wordt voorzien in een gevarieerd aanbod. Vooralsnog is veel onduidelijk. We geven de gemeente Venray ter overweging om af te wachten en om afstand te bewaren tot de experimenten, om zo te voorkomen dat Haagse 'drugscompromissen' een claim leggen op lokale ambtelijke capaciteit. Die capaciteit kan beter worden ingezet ten behoeve van lokaal veiligheidsbeleid, onder meer in de Vergeten Driehoek. Hopelijk leveren de 'coffeeshopexperimenten' uiteindelijk wel een gemoderniseerd coffeeshopbeleid op, waarmee op een betere manier gestalte kan worden gegeven aan de gedoogde verkoop van softdrugs, onder meer in Limburg. Dat valt echter nog te bezien.

Bijlage 1 Verantwoording

We hebben voor dit onderzoek verschillende onderzoeksactiviteiten verricht. Om te begrijpen wat zich afspeelt in het onderzochte gebied wat betreft overlast, coffeeshopbezoek en illegale drugshandel, is een combinatie van onderzoeksmethoden nodig. Met een veldwerkteam van in totaal zeven personen hebben we de volgende activiteiten uitgevoerd, waarbij we ruim zevenhonderd respondenten hebben bevraagd:

- a. Tellingen van het aantal coffeeshopbezoeken
- b. Straatenquêtes
- c. Een flitsenquête onder coffeeshopbezoekers
- d. Een enquête onder coffeeshopbezoekers
- e. Groepsinterviews met bewoners
- f. Groepsinterviews en interviews met professionals
- g. Overige activiteiten

Ad a.) Tellingen van het aantal coffeeshopbezoeken

Van zaterdag 19 januari tot en met vrijdag 25 januari 2019 zijn tellingen verricht om een schatting te kunnen geven van de omvang van het coffeeshopbezoek. Er is geteld bij de voordeuren van de coffeeshops. Er werd geteld met een handteller, waardoor de ogen volledig gericht konden blijven op de toegangsdeuren. Er zijn gedurende perioden van een kwartier tellingen verricht. Vijftien minuten lang is steeds het aantal ingaande bezoekers geteld. Er zijn per kwartier uitsluitend unieke bezoekers geteld die werden toegelaten tot de coffeeshop. De werkwijze houdt ook in dat een bezoeker die naar binnenliep, om binnen het tel-kwartier weer naar buiten te lopen (bijvoorbeeld om buiten iemand te begroeten) en vervolgens weer naar binnen ging, slechts eenmaal is geteld. We zijn er vanuit gegaan dat de tellingen op één dag representatief zijn voor de openingstijd van de coffeeshop gedurende die dag.

Er kleeft een belangrijke methodologische beperking aan de schattingen die we in dit onderzoek maken (op basis van tellingen) van de coffeeshopbezoeken. Het is de vraag of de tel-week representatief is voor het hele jaar. Dat is niet het geval, onder andere vanwege de sneeuwval op dinsdag 22 januari. Respondenten wijzen op de mogelijkheid dat er in januari minder arbeidsmigranten c.q. seizoens-arbeiders in Venray en omgeving zijn dan in andere maanden, hetgeen leidt tot minder coffeeshop-klandizie. Mogelijk ligt het aantal bezoeken in de zomervakantie wat lager dan in de onderzochte week, zo stelt een respondent. Toch baseren we ons bij schattingen van het aantal bezoeken per jaar louter op de tellingen in de genoemde week. Vanwege methodologische beperkingen dienen de schattingen van het aantal coffeeshopbezoeken te worden beschouwd als indicaties.

Ad b.) Straatenquêtes

We hebben van 19 januari tot en met 25 januari 2019 stratenquêtes afgenomen in het onderzoeksgebied. Op 25 en 26 februari 2019 namen we nog enkele enquêtes af, zodat het aantal respondenten uitkwam op honderd. Het onderzoeksgebied is ruimer dan de Vergeten Driehoek, want het betreft het gebied waar op 15 juni 2018 een samenscholingsverbod werd ingevoerd. Naast de Vergeten Driehoek (Henseniusstraat-Henseniusplein-Leeuwstraat-Langstraat-Paterslaan) gaat het om het Gouden Leeuwplein en een deel van de wijk West-Zuid (Pastoor Wijnhovenpark, Sint Antoniusstraat, Mgr. Verrietstraat en Kruisstraat). We hebben de enquêtes verspreid over dit gebied afgenomen. Bij de stratenquêtes richten we ons op bewoners, ondernemers en enkele frequente

bezoekers (personen die gemiddeld minimaal twee keer week de enquêtelocatie bezoeken) die frequent zien en ervaren wat er op deze kleinschalige onderzochte locatie gebeurt. Het criterium is dat ze door hun dagelijkse doen en laten een goed zicht dienen te hebben op de gang van zaken in het onderzoeksgebied. Er werd door ons bij bewoners aangebeld, we liepen bij een ondernemer naar binnen of we spraken mensen op straat aan. Het kwam geregeld voor dat burgers de tijd namen om te vertellen over de veiligheidsproblematiek. Ervaren onderzoekers en veldwerkers namen alle tijd om met deze burgers te spreken. Deze straatgesprekken hielpen om te begrijpen wat zich in het gebied afspeelt en het geeft, met de observaties, het veldwerk een etnografische tint. We waren met de straatenquête niet op zoek naar voor het onderzochte gebied representatieve statistieken, maar naar herkenbare beschrijvingen. Het gebied bleek niet homogeen, getuige onder meer een *hotspot* met verkeersoverlast.

De onderstaande tabel vermeldt gegevens over de respondenten:

% mannen	56%
Gemiddelde leeftijd in jaren	50
U bent...	
Bewoner *	64
Ondernemer	22
Frequente bezoeker	14
Hoe lang woont/ werkt u hier...	
0 t/m 2 jaar	15
3 t/m 5 jaar	16
6 t/m 10 jaar	7
Langer dan 10 jaar	46
Geen antwoord	2
Niet van toepassing	14

Noot. * Inclusief bewoners die ook werken in het onderzoeksgebied

De non-respons was als volgt:

Geen tijd/haast	Geen zin /interesse	Geen reden	Anders	Totaal
7	10	6	0	23

Ad c.) Flitsenquête

We hebben een flitsenquête afgenomen onder coffeeshopbezoekers. We stelden slechts één vraag: in welk land woont u? We kregen medewerking van de coffeeshops en mochten voor de deur en in de shop enquêtes afnemen. De enquêtes zijn bij de twee coffeeshops afgenomen op de zeven dagen dat we telden, verspreid over de openingsuren. Een persoon kon, op verschillende dagen, meer dan eens respondent zijn. We wilden weten hoe het aantal coffeeshopbezoeken is verdeeld over (niet-)ingezetenen. De non-respons bedroeg twee bij coffeeshop Switch en vijf bij coffeeshop Halicarnas.

De non-respons was als volgt:

Halicarnas	5
Switch	2

Ad d.) Een enquête onder coffeeshopbezoekers

De enquêtes zijn bij de twee coffeeshops afgenomen van 19 januari tot en met 25 januari 2019. Er zijn enquêtes in het Nederlands, Frans, Duits en Engels afgenomen. Er hebben 179 coffeeshopbezoekers meegewerkt: 90 bezoekers van Switch en 89 bezoekers van Halicarnas. De non-respons was als volgt:

Non-respons coffeeshopbezoeker	Geen tijd/haast	Geen zin /interesse	Geen reden	Anders	Totaal
Halicarnas	0	3	0	0	3
Switch	1	9	0	0	10

We kampten met het methodologische probleem dat er geen populatiegegevens bekend zijn van de coffeeshopbezoekers. Dit betekent dat we niet weten of onze steekproef representatief is voor de populatie van coffeeshopbezoekers. Om dit probleem te ondervangen ondervraagden we 179 coffeeshopbezoekers. Voorts hebben we op zeven dagen, en op wisselende tijdstippen, coffeeshopbezoekers ondervraagd.

Ad e.) Groepsinterviews

We hebben op 26 februari 2019 gesproken met negen bewoners die deel uitmaken van de zogenoemde klankbordgroep. Ook hebben we, op 25 februari 2019, een groepsinterview afgenomen van dertien gemeenteambtenaren en twee politiemensen.

Ad f.) Overige activiteiten

We hebben nog enkele aanvullende activiteiten verricht. We hebben in januari en februari 2019 geobserveerd rondom de coffeeshops. We baseren ons in dit onderzoek nooit op alleen (laagfrequente) observaties.

Conceptteksten, ter controle op feitelijke onjuistheden, zijn voorgelegd aan gemeente, politie, bewoners (klankbordgroep) en – voor zover dit betrekking had op veldwerk in de coffeeshops - coffeeshophouders.

Colofon

Dit onderzoek is uitgevoerd door dr. E.J. van der Torre, M.M. Heijkoop MSc en mr. T. Jongepier MSc. Bij het veldwerk werden ze geassisteerd door Th. Copper en A. Akgül. Er is bij dit project samengewerkt door LokaleZaken en Jongepier Onderzoek en Advies. Correspondentie over dit onderzoek, bijvoorbeeld voor het opvragen van een *hard copy*, is mogelijk door Edward van der Torre (info@lokalezaken.com) of Titia Jongepier (info@onderzoekadvies.net) een e-mail te sturen. Zie www.lokalezaken.com voor bedrijfsinformatie over LokaleZaken.